

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ Hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ BUÔN HỒ, TỈNH ĐẮK LẮK

THnh phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đinh Thị Hương

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Hoàng Yên - Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Ngô Thị Thu Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 12 năm 2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 162/2022/TLST-VDS ngày 04 tháng 11 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2022/QĐST-VDS ngày 09 tháng 12 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đặng Thị H, sinh năm 1988 - Có mặt.

Địa chỉ: Thôn T, xã C, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk.

Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của bà Đặng Thị H: Ông Nguyễn Huy H – Luật sư Văn phòng luật sư H– Đoàn luật sư tỉnh Đắk Lắk; Có đơn xin vắng mặt.

2. Người bị yêu cầu: Ông Hồ T, sinh năm 1976

Địa chỉ: Thôn T, xã C, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk

Người giám hộ của ông Hồ T: Bà Đặng Thị H, sinh năm 1988; Địa chỉ: Thôn T, xã C, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 23 tháng 10 năm 2022, quá trình tố tụng người yêu cầu bà Đặng Thị H trình bày:

Ông Hồ T, sinh năm 1967; Trú tại thôn T, xã C, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk, kết hôn với bà Đặng Thị H vào ngày 17/5/2007 tại UBND xã C, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Vào khoảng năm 2010, ông T có dấu hiệu của bệnh tâm thần nên được

gia đình chạy chữa nhưng bệnh không thuyên giảm. Trong thời gian điều trị tại nhà, ông T lên cơn đánh đập vợ con, phá phách nên bà H không quản lý được. Ngày 14/10/2022, gia đình đưa ông T khám tại Bệnh viện tâm thần thành phố Đà Nẵng và được chuẩn đoán là: “*Tâm thần phân liệt Paranoid (F20.0-ICD.10)/ đái tháo đường không phụ thuộc Insuline (E11)*”. Để ổn định cuộc sống và tạo điều kiện cho các con học hành. Vì vậy, trong đơn khởi kiện bà H đề nghị Tòa án tuyên bố ông T bị mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên sau khi nhận được kết luận giám định pháp Y thì bà H có đơn yêu cầu thay đổi nội dung khởi kiện và yêu cầu tuyên bố ông T khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng trình tự thủ tục quy định tại Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Về việc giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, đã được xem xét tại phiên họp thì nhận thấy yêu cầu của bà Đặng Thị H là có căn cứ nên đề nghị Tòa án tuyên bố ông Hồ T khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Đặng Thị H là người giám hộ cho ông T.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; Ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Buôn Hồ nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật: Bà Đặng Thị H yêu cầu tuyên bố ông Hồ T, sinh năm 1976; nơi thường trú: Thôn T, xã C, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk là người khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi. Yêu cầu của bà Đặng Thị H là yêu cầu giải quyết việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015.

[2] Về nội dung yêu cầu của bà Đặng Thị H:

Căn cứ lời trình bày của bà H và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan cùng tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự xác định được: Bà H và ông T là vợ chồng. Vào khoảng năm 2010, ông T có dấu hiệu của bệnh tâm thần nên được gia đình chạy chữa nhưng bệnh không thuyên giảm. Trong thời gian điều trị tại nhà, ông T lên cơn đánh đập vợ con, phá phách nên bà H không quản lý được. Ngày 14/10/2022, gia đình đưa ông T khám tại Bệnh viện tâm thần thành phố Đà Nẵng và được chuẩn đoán là: “*Tâm thần phân liệt Paranoid (F20.0-ICD.10)/ đái tháo đường không phụ thuộc Insuline (E11)*”.

Xét lời trình bày của bà H là phù hợp với kết luận giám định pháp y tâm thần số 2023/KLGD ngày 02/12/2022, của trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền trung: Thời điểm hiện tại:

a, Về y học: Tâm thần phân liệt thể paranoid, tiến triển liên tục (F20.00)

b, Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Căn cứ tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự 2015 quy định: *“Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ...”*

Từ những căn cứ trên có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của bà Đặng Thị H về việc tuyên bố ông Hồ T khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi nên cần chấp nhận.

[4] Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp là có cơ sở và phù hợp với quy định của pháp luật.

[5] Về lệ phí: Người yêu cầu phải chịu chi phí giám định pháp y tâm thần và lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lý trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 143, khoản 1 Điều 149, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điểm khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015;

Áp dụng khoản 1 Điều 4, khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đặng Thị H.

Tuyên bố ông Hồ T, sinh năm 1976; nơi thường trú: Thôn T, xã C, thị xã B, tỉnh Đắk Lắk là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Đặng Thị H là người giám hộ đối với ông Hồ T.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Đặng Thị H phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự, được trừ vào số tiền 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2021/0018267 ngày 02/11/2022 của Chi cục Thi Hnh án dân sự thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định; người có quyền lợi,

nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc kể từ ngày Quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhân:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND thị xã Buôn Hồ;
- CCTHADS thị xã Buôn Hồ;
- Dương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Đinh Thị Hường

